

Jelenlős exportcikket állít elő a magyar ipar

A szegedi dr. Horusitzky Ferenc professzor felfedezte a hazai habkövet

Röviddel ezelőtt az a hír járta be a magyar tudományos életet, hogy dr. Horusitzky Ferenc professzor, a szegedi egyetem földtani intézetének igazgatója felfedezte a magyar habkövet. A Délmagyarország munkatársa ebből az alkalomból munkahelyén kereste fel Horusitzky professzort, aki szerény szabadkozás után elmondotta, hogy a habkő, más néven horpolókő a csiszoló- és fényezőipar egyik legnépszerűbb, hetetlenebb eszköze. Ez a finom szétporlódott üvegszerű alumíniumszilikát nem más, mint a geológiai értelemben vett fiatal riolitvulkánok lera-kódott, kovasavdús hamuja. Egész Európát hosszú időn keresztül csak az olasz Libari-szigetek látták el habkövel, amíg Németország még a háború előtt mesterségesen nem állította elő. A háború után minden import Olaszországból és Németországból megszűnt, a magyarországi habkő-tartalékok kifogyóban voltak és a karosszériakészítésnél már érezhetővé is vált ez a hiány.

— Ekkor arra gondoltam — mondja a szikár, fiatal professzor, hogy ha a németek meg tudták csinálni, miért ne lehetnének meg mi is. Tudomásomra jutott, hogy a tokaji hegységben is riolitvulkánokból eredő ásványok találhatóak. Még a múlt év derekán kísérletezni kezdtem a közettani intézetben, munkámban legnagyobb segítségemre voltak dr. Grasszelly Gyula és dr. Mezősi József tanársegédek. Több mint fél-évi kísérletezés után sikerült megtalálnunk azt a kőanyagot, amelynek segítségével a tokaji vulkánikus hamuból a Libari-szigeteken található habkövel teljesen azonos összetételű és tulajdonságú anyagot, tehát habkövet tudunk előállítani.

A professzor mosáscsapra nagyságú, mintegy félkilós, piszkosfehér ásványt tesz az asztalra.

— Hangsúlyozni kívánom — folytatja —, hogy ez nem mesterséges horpolókő, amelyet Németország készített, hanem valódi magyar habkő, amelyet azonban már nem szemcsés, hanem idomdarab formájában állítunk elő. A kísérlet eredményének hírére a kőbányai Ásványipari Kft.

azonnal érintkezést keresett velem és kis üzemében már megkezdte a habkő gyártását. Az asztalosiparban, fényező- és karosszériáiparban már forgalomban is van és a MAV, amelynek a kocsifényezéshez mindenkor tekintélyes mennyiségű habkőre volt szüksége, szintén élenként érdeklődik a dolog iránt. De felhasználják a habkövet a

műköiparban is, sirkövek, márványlapok csiszolásánál, cementlapok feldolgozásánál. Jelenleg még várom a jelentéseket, mennyire felelt meg az eddigi készítmény, amelyet a szemcsenagyság arányosításával még tökéletesíteni lehet. Mindezek után megkezdik a magyar habkő nagy-bani előállítását.

— Tudom — búcsúzik mosolyogva a professzor —, hogy kísérleteim eredménye nem nagy felfedezésnek számít, jelentősége inkább az, hogy felhívja a figyelmet a magyar földben található, ed-

dig még elhanyagolt, kiakná-zatlan nyersanyagokra, amelyek az ipari életben felhasználhatunk. Bizonyosnak tartom, hogy a habkőből még exportálhatunk is, így külföldi valutához jut az államháztartás. Örölnék, ha a magyar habkő újabb munkaalkalmat teremtené, eredményesen járulna hozzá a magyar ipar, ezen keresztül pedig gazdasági és külkereskedelmi életünk fellendítéséhez, valamint az ujjaépítés és a hároméves terv érdekében folyó munkaversenyek sikeréhez.

Most már egy táborban

otthonukért, a közösségért dolgoznak a szegedi asszonyok

Kicsit fáradtan ébred Zsedényi néni kint az Ósomogyin, de az óra ötöt mutat s az ő napja már megkezdődik. Sietve elkészíti a reggeli, becsomagolja a szalonna-kenyér ebédet is munkába induló urának és veszi a megrakott garabolyokat, indul a piacra. Évek óta ázik-fázik télen, esőben, hidegben. Nyáron nem győzi a verejtékét törölni arcáról. Es évek óta mindennap nyolc után vidáman kocog hazafelé üres kosaraival a kis szobakonyhát rendbe tenni. Ott a kis kert is, amiből élnek. Sokat görnyed, fárad dereka, hogy a kenyér, szalonna előkerüljön.

— Azért kelek fölkor — magyarázza Zsedényi Gáspárné —, hogy délutánjaimat a nőmozgalomnak szentelhessem. Kulturáladásokat rendeztem a szociáldemokrata asszonyokkal, szegényes családokat látogatok, most éppen kulturházat akarnánk építeni. Régen vágytam a demokratikus nőszövetségbe, itt a helyünk, örülök is, hogy beke-
rültem. Szükség volt erre az egyesülésre, így nagyobb eredményeket tudunk elérni.

Varroda után

Hullik a vakolat, örökre seperi, törölgetni kell a háború ütötte nyomokat Nagymihály Ferencné házatáján. Pedig az éjszaka nagyon rövid, sietni kell a takarítással. Nyolcra a Nemzeti Színház varrodájában kell lenni.

— Fér hatkor kelek — mondja vidáman a fiatal családfelelő —, hogy minden rendbehozzak, mert csak délután négykor kerülök újra haza. Otthon is varrok, kell a pénz, az uram állás nélküli maradt. Természetesen e mellett kivesszem a részem az MNDSZ mozgalmából is. Régóta vajdúik a színház napközi otthonának kérdése is. Nem tudták dűlőre vinni. A színház valamennyi nőtagja, szám szerint 140, az MNDSZ-be tömörült. Első ténykedésünkkel sikerült is 80 személyes napközi otthon létesíteni. 15-én már meg is kezdte a működését. Az MNDSZ-től kaptunk olyan lendületet, amely önállóságra birt bennünket.

Háztartás mellett

Óra nélkül, éhes malacvisításra ébred Somogyi Kálmánné, nyugdíjas tanár felesége. Csipog a sok aprófogás, hatkor etetni kell. Mire a jószágetetés befejeződik, ébred a ház is. Reggeli a férjnek, a huszonegy-hónapos fogadott kislánynak, azután takarítás, bevásárlás, főzés. A kicsi lánnyal bizony sok a dolog, állandó mosás-vasalás a házban.

— Tizenegy előtt sose jutok ágyba — mondja a fűrgő Som-

gyiné asszonytárs —, de jut is időm a nőproblémák megoldására. Eddig a Kisgazdapárt nőtagozatában dolgoztam. Szívesen jöttünk mi kisgazda asszonyok az MNDSZ-be. Közös cél vezet mindannyiunkat s ezt összefogással tudjuk megvalósítani, mert csak így juthatunk előbbre.

— Hogy ráérek-e — kérdezi vissza —, ha egy asszony időt akar szakítani valamire, tud is. Csak akarat kell hozzá. A Kisgazdapárt elnöknője maga vezeti a gazdaságot, mégis tud időt szakítani, hogy együtt dolgozzon a nőszövetséggel.

Gyermekevelés közben

— Elli, hat óra, elkésem az iskolából — keltegeti Párkányi Zoltánné 10 éves kislányát. Sietni kell, a kecskésztelepi szobakonyhás lakásból nagy utat az alsóvárosi elemig. Takarosan, tisztán utnak indul a nagyobbik majd sorra kerül a 80 esztendősnagyimama. Munkába indul az 50 százalékos hadirokkant férj is és Párkányiné kézenfogja a négyéves Jolánkát és elviszi a kecskésztelepi óvodába.

Kis kert omlatja a házat, ilyenkor már onnan kerül elő az ebédre való. Párkányiné itt is,

ott is dolgozik, mire újra együtt a család, kész az ebéd, ragyog a lakás. Közben átlátogat a szomszédokhoz, sőt felkeresi a távoli asszonyokat is és szervezi a demokratikus nők kecskésztelepi táborát.

— Három nap alatt 75 asszonyt szerveztem be — mondja büszkén Párkányiné elvtárs — háziról-házra jártam értük, de olyan szervezetünk van Kecskés-telepen, hogy büszke vagyunk rájuk. Szükség van az asszonyok összefogására, legyenek az asszonyok öntudatosak. Ezzel a gárdával, bizakodással nézek a jövő elé. Teadélutánokat rendezünk, kulturamunkát végzünk a nőszövetségben, szerepeket tanítok be, mert mindenre jut idő. Csak akarni kell. Tizenhat évig gyárban dolgoztam, a vérünket szivták a tőkések. Ezért kell összefognunk, hogy segítsük az új világot építeni, ahol minden munkás emberséges elbánásban részesül.

A dolgozó nő tud időt szakítani, hogy résztvegyen a közösség munkájában. Hol maradnak a ráérő asszonyok? Higgyék el, az ő számukra is akad munka bőven s nekik még csak időt se kell szakítani, nincs honnan.

Nincs fürdőszobája?

Mégis fürödhet

mert a NIK 3 éves terve a falura is gondolt

„BALATON” fürdőkálya, fűdőkáddal vízvezeték nélkül is használható

Forgalomba hozza:

TERMOGLOBUSZ R.T. Budapest

V., Vigszinház-utca 3. Telefon: 124-250.

Könyvkereskedő munkaverseny indul Szegeden

A budapesti nagyobb könyvkiadóvállalatok a közelmúltban munkaversenyt hirdettek meg egymás között, hogy a kultúra frontján is felzárkózzanak a gazdasági téren versenyzők hatalmas táborához. Most ezen a téren a szegedi könyvkereskedők táborából értesültünk örömdetes kezdeményezésről. A Hájós-könyvkereskedés lapunkon keresztül munkaversenyre hívja ki valamennyi szegedi könyvkereskedőt. Felszólítja őket, hogy a verseny pontjainak megbeszélésére minél előbb jöjjenek össze. A versenypontok között szerepelne a dolgozók minél szélesebb rétegének demokratikus

komoly szépirodalmi és szak-könyvekkel való ellátása, valamint annak elérése, hogy a könyveket minél olcsóbban juttathassák el a dolgozókhoz. A Hájós-cég egyébként már a verseny megindulása előtt szerkesztőségünkön keresztül ötven könyvet juttat el díjmentesen a szegedi üzemi könyvtáraknak ötven külföldi folyóiratot adnak a Somogyi-könyvtárnak is.

MAHÁZ és MÁVAUT forgalom szegedi ügynöksége

Pollák Nándor nemzetközi szállítmányozási vállalat, Kelemen-utca 3., sz. Royal-al szemben.

Ujabb lépés

az ifjúsági egység útján

Ma tartja konferenciáját Csanád megye paraszt- és a szegedi tankerület diákifjúsága. Nemrég alakultak az iskolákban a diákszövetségi szervezetek, a falukban pedig az egységes parasztfjúság szervezetei. Oly lelkesedéssel és lendülettel láttak ezek a szervezetek a munkához, hogy szükségesnek tartották megyei konferenciáik megszervezését, melyen az előttük álló feladatokat megbeszélnek és kijelölik az utat a közeljövőre nézve. A diákszövetségi konferencia azért is jelentős, mert első alkalommal történik meg, hogy a diákok és a tanárok közösen tárgyalják és vitatják meg problémáikat.

Három esztendővel ezelőtt, mikor a magyar nép felszabadult, mindjárt szervezkedni kezdett az egész magyar ifjúság. Új ifjúsági élet volt kialakulóban. A reakciónak természetesen ez nem tetszett és ideiglenesen sikerült szétforgácsolnia az erőket.

A helyes utat ekkor a munkásifjúság mutatta meg. Az üzemekben dolgozó ifjúságot erős egységbe kövacsolta és megalakította harcosszervezetét, a SZIT-et. Röviddel ezután alakult meg az egyetemi ifjúsági egységes szervezete, a MEFESZ. A közelmúltban pedig a paraszt és diákifjúság is rátalált a helyes utra. Három nehéz esztendő mutatta meg a magyar ifjúságnak, hogy egyedül ez az út, az egység útja a helyes. Három esztendő kellett ahhoz, hogy lássák, mit jelent a civakodás, az egymás elleni áskálódás: eredménytelenséget, nélkülözést, kulturális elmaradottságot. Azoknak tetszett csak ez az áldatlan testvérharc, akik népünk, ifjúságunk esküdt ellenségei.

Ezért jelentős Szeged és környéke ifjúságának életében ez a két konferencia. Ez a két konferencia és a nyomában meginduló széleskörű munka hivatott arra, hogy az ifjúságnak egyes rétegeiben mutatkozó politikai érdektelenséget és ingadozást leküzdje. Magyarország fejlődésének ma már világos az útja és az ország dolgozó népe ma már előre tart a haladás útján. Ebbe az országépítő munkába kell az ifjúságnak is minden erejével bekapcsolódnia. A diákifjúságnak a többtanulással, a parasztfjúságnak pedig a mezőgazdasági munkaversenyekben való élenjárással.

Bohó Róbert

(Belvárosi Mozi)

Vasárnap, hétfőn is a gyönyörű és nagyszerű METRO színes világfilmet!

NAGY DERBY

MICKY ROONEY

Törszereplésével. HIRADÓ. Es a legjobb színpadi szám a

3 CARLOS

utolérhetetlen nagyszerű mutatványával.

4-6-8 órákor.

Korzó-Mozi

Telefon: 624.

Ma vasárnap és hétfőn utoljára játszunk

4-6-8 órákor!

Az év leghatalmasabb új amerikai II. részes vadnyugati bravurfilm!

Mindkét rész 1 előadásban!

JOHNNY MACK BROWN páratlanul izgalmas főszereplésével.

I.

Mesterlovas

II.

Győz az igazság

Mindkét rész egyszerre!

Előadások: 4-6-8-kor!

Kiskereskedők nagygyűlése

április hó 11-én délelőtt 11 órákor a Tisza szálló nagytermében

Előadók: KOMNENOV PAL orsz. képviselő, a KISOSZ elnöke és dr. KELEMEN PÉTER min. osztálytanácsos.

Valamennyi szegedi kiskereskedő megjelenését kéri a Szegedi Kiskereskedők Erdekképviselőlete.